

Миодраг Новаковић

Феномен Ђоковић

У давно античко доба, вредносни универзум, идеал младих и општи друштвени узор био је садржан у појму мудрац: Платон, Аристотел, Анаксгора, Сократ, Конфучије...

У време појаве Хришћанства, Будизма, Ислама и других великих религија, највиши узор и идеал постао је светац: Христос, Буда, Мухамед, а у време бурног развоја научног ума постало је важно истаћи се као научник, проналазач, иноватор (Тесла, Пупин, Едисон, Миланковић, Њутн, Ајнштајн).

Револуционарне промене које су донеле развој науке и нових технологија, али и све затегнутије класне супротности означиле су доба у коме као узор и идеал младих и као општи друштвени узор постаје револуционар. Требало је, дакле, бити што ближе идеалу револуционара, поистоветити се са Че Геваром, Нелсоном Менделом, Лењином, Мао Це Дунгом, Гандијем...

Дух времена заснован на електронским безичним комуникацијама, на свеприсутности просторно-временског континуума који оне производе, на

утицају који остварују кроз моћан процес идентификације гледалаца са ликовима који зраче са великог или са малог екрана као и са страница штампе, Интернета и других преносника аудиовизуелних садржаја, своје узоре и идеале налази и у редовима филмских звезда, звезда спорта и звезда естраде... На тај начин, на пример, прича о феноменалном успеху Новака Ђоковића прераста у савремену бајку универзалних, здравих, моралних и вредносних оријентира у оду о, како би то рекао Миша Ђурковић, породици традиционалној, вишедетној, сложеној, сложеној и повезаној у добру и у злу. Та породица, међутим, пореклом са Косова, као и сам Ђоковић, не настаје и не опстаје захваљујући свему, него управо – упркос свему. Заузимајући место у низу епохалних узора и идеала који су се кроз историју сукцесивно смењивали Новак Ђоковић као да у свему дели судбину својих славних претходника. Заиста, свако од њих је у датом часу морао да се суочи са неком животном прекретницом, са дометима својих претходника, да преброди резултате и кризу властитог живота и да

пред себе постави нове, веће, више и све недостижније циљеве. “Ако поставимо питање у чему се стварно састојао велики подвиг Кристофора Колумба када је открио Америку, каже Вернер Хајзенберг, одговор ће морати да гласи: то није била замисао да се лоптасти облик Земље искористи за путовање у Индију западним правцем; ту замисао разматрали су и други људи. Па ни брижљиво припремање експедиције, ни стручна опрема бродова, што би и други могли урадити. Најтеже у том откривачком путовању била је управо одлука да се напусти сва дотад позната земља и отплови на запад тако далеко да са постојећим залихама враћање више није било могућно. На сличан начин се нова земља и у науци може освојити: само ако је човек на некој пресудној тачки спреман да напусти подлогу на којој почива дотадашња наука и, такорећи, скочи у празнину...”

Да ли је наш приступ феномену Ђоковић у овај час, ако не баш сасвим научан и тачан онда бар сасвим индикативан, показују речи британског коментатора “Телеграфа” Сајмона Бригса који, између осталог, каже: “...Можда је најбоље описати га овако: он није само истраживач ове игре, већ научник. Гледајући га из публике, не можемо увек да видимо шта ради – барем не без успореног снимка који издваја те сићушне предности којима се храни – али можемо да видимо да то функционише. Гостовање Ђоковића у америчкој култној телевизијској емисији “60 минута” – обично намењеној аме-

ричким причама – доказало је да је превазишао националност. Брзином којом напредује могао би такође да превазиђе и свој спорт.”

Новак Ђоковић је на најбољем путу да постигне и тај циљ: изабран је недавно у Лондону за планетарног спортисту године!

“И док страни медији, пише М. Ковачевић у листу ‘Политика’, призивају јунака да разбије монотонију и заустави Новака Ђоковића, а потенцијални кандидати постају све тиши, први тенисер света има другачије бриге – како да постави и оствари нову пирамиду својих мотива.”

Може ли, дакле, Ђоковић, да понови 2011 годину? На то питање одговор су дали антички мудраци: Двапут се у истој води не можеш окупати! Ни Колумбо Америку није открио два пута. “Са једином титулом која му недостаје од четири највеће, резонује Ковачевић, повезао би их све у ђердан који носе само избрани. На том путу му стоје ‘краљ шљаке’ Рафаел Надал и остали мајстори спорих подлога, као изазов достојан шампиона... Покорвање европске шљаке почеће на симболичан начин, на две своје адресе – у Монте Карлу и Београду. Али, да подсетимо, нова земља се и у науци којом је почео тако успешно да се бави на тениском терену, може освојити само ако је човек на некој пресудној тачки спреман да напусти подлогу на којој почива дотадашња наука и, такорећи, скочи у празнину.”